

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અનામત રાખેલ તારીખ : ૦૨/૦૧/૨૦૨૫

ચુકાદો જાહેર કરેલ તારીખ : ૧૩/૦૧/૨૦૨૫

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૨૬૧૫/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. સી. દોશી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	✓	

=====

રમેશચંદ્ર વાડીલાલ શેઠ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ભાવિનકુમાર હરેશકુમાર જયસ્વાલ અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧, ૧.૧, ૧.૨, ૧.૩, ૧.૪ તરફે શ્રી એન. વી. સોલંકી (૮૬૦)
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨ તરફે શ્રી વિભૂતિ નાણાવટી (૫૧૩)
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ સામે રૂલની બજવાણી થયેલ નથી

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. સી. દોશી
સી.એ.વી. ચુકાદો

૧. મોટર એક્સિડન્ટ ક્લેઇમ્સ ટ્રિબ્યુનલ, સુરેન્દ્રનગર દ્વારા મોટર એક્સિડન્ટ ક્લેઇમ પિટિશન નં. ૫૭/૨૦૦૦ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૧૦ ના ચુકાદા અને એવોર્ડથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ થઈને, અપીલકર્તાઓ - મૂળ દાવા અરજદારો દ્વારા મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૧૭૩ હેઠળ હાલની ફર્સ્ટ અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૨. સદર કેસની સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ તારીખ ૨૨.૧૨.૧૯૯૯ ના કમનસીબ દિવસે, મૃતક રમેશચંદ્ર અને એક મનોજભાઈ દર્શન માટે મોટરબાઈક પર મહુડી ગામે જઈ રહ્યા હતા અને જ્યારે તેઓ અકસ્માતના સ્થળ નજીક પહોંચ્યા ત્યારે સામેથી પૂરઝડપે અને બેદરકારીપૂર્વક લક્ઝરી બસ આવી અને મોટરબાઈક સાથે અથડાઈ, જેના

પરિણામે, મૃતક રમેશચંદ્ર ગંભીર જીવલેણ ઇજાઓ થવાથી ઘટનાસ્થળે જ મૃત્યુ પામ્યા હતા.

૨.૨ સદર બનાવની એફ.આઈ.આર. સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ નોંધવામાં આવી હતી.

૨.૩ દાવા અરજદારે સામાવાળાઓ પાસેથી સંયુક્ત રીતે અને અલગ અલગ રીતે વ્યાજ સહિત રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦/- ના વળતરની અરજ કરતી એમ.વી. એક્ટની કલમ ૧૬૬ હેઠળ એમ.એ.સી.પી. નં. ૫૭/૨૦૦૦ વાળી દાવા અરજી દાખલ કરી હતી.

૨.૪ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સદર દાવા અરજીની તારીખથી વાર્ષિક ૯% વ્યાજ સાથે રૂ. ૬,૯૮,૦૦૦/- ની રકમનો ચુકાદો અને એવોર્ડ પસાર કર્યો હતો.

૨.૫ તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૧૦ ના સદર વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ થઈને, સદર મૃતકના કાયદેસરના વારસદારોએ હાલની અપીલ દાખલ કરી છે.

૩. અપીલકર્તા - દાવા અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોલંકીએ બે બાબતો પર રજૂઆત કરી હતી. પ્રથમ, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પુરાવાના અભાવે, ભૂલભરેલી રીતે, માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક -

રમેશચંદ્રને ૧૫% સંયુક્ત બેદરકારી આંકી છે. કેસની હકીકતો તરફ આ અદાલતનું ધ્યાન દોરતાં, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે રસ્તાની પહોળાઈ ૨૩ ફૂટ ૮ ઇંચ હતી. સંબંધિત સમયે મૃતક મોટરબાઈક ચલાવી રહ્યા હતા. લક્ઝરી બસ મોટરબાઈક સાથે અથડાઈ હતી, જેના પરિણામે રમેશચંદ્રનું મૃત્યુ નીપજ્યું હતું. તેમણે એવી રજૂઆત કરી હતી કે પોલીસ રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે લક્ઝરી બસનો ડ્રાઈવર ઘટનાસ્થળેથી ભાગી ગયો હતો અને મોટરબાઈક પર સવાર વ્યક્તિઓ મૃત્યુ પામ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ બધું સૂચવે છે કે માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં લક્ઝરી બસનો ડ્રાઈવર સંપૂર્ણપણે બેદરકાર હતો, પરંતુ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે કોઈપણ કારણ વિના મોટરસાયકલ ચાલક એવા મૃતક - રમેશચંદ્ર પર ૧૫% બેદરકારી લાદી દીધી હતી. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે લક્ઝરી બસ ડ્રાઈવર કે જેને પ્રક્રિયાની બજવણી કરવામાં આવી હતી તેણે કાર્યવાહીનો વિરોધ કરવા માટે અથવા લેખિત જવાબ દાખલ કરીને દાવા અરજીનો વિરોધ કરવા માટે પ્રવેશ કર્યો ન હતો કે પોતાના પરનો બોજ હળવો કરવા માટે સાક્ષીના પાંજરામાં પણ હાજર થયો ન હતો, તેમ છતાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૃતક પર ૧૫% બેદરકારી લાદી હતી. આવું તારણ સ્પષ્ટપણે ભૂલભરેલું છે અને તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાની જરૂર છે.

૩.૧ બીજું, અપીલકર્તા/દાવા અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પગાર પ્રમાણપત્ર પરથી સાબિત થયેલું કે મૃતક રૂ. ૭૪૦૫/- કમાતા હતા તેવું માનવા છતાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માસિક નિર્ભરતાના

ગુકસાનની ભરપાઈ કરવા માટે રૂ. ૪૫૦૦/- ગણ્યા છે અને ભવિષ્યની સંભાવનાઓના ગુકસાન પેટે કોઈ વળતર મંજૂર કર્યું નથી. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મિલકતનું ગુકસાન (લોસ ઓફ એસ્ટેટ) અને કન્સોર્ટિયમનું ગુકસાન તેમજ અંતિમક્રિયા ખર્ચ હેઠળ વળતર મંજૂર કરવામાં ભૂલ કરી છે. તે ખૂબ ઓછી રકમના છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આવું વળતર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિ. વિ. પ્રણય સેઠી [૨૦૧૭ (૧૬) એસ.સી.સી. ૬૮૦] ના ચુકાદા સાથે સુસંગત નથી, જેનું પાછળથી મેગ્મા જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિ. નાનુ રામ ઉર્ફે ચુહર રામ અને અન્ય [૨૦૧૮ (૧૮) એસ.સી.સી. ૧૩૦] ના કેસમાં વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને યુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યોરન્સ કો. લિ. વિ. સતિન્દર કૌર ઉર્ફે સતવિન્દર કૌર [(૨૦૨૧) ૧૧ એસ.સી.સી. ૭૮૦] ના કેસમાં પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૨ મુખ્યત્વે, ઉપરોક્ત રજૂઆતો પર, અપીલ મંજૂર કરવા અને મૃતક પર ૧૫% સંયુક્ત બેદરકારી અંગેના વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના તારણને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા અને માસિક રૂ. ૫૦૦૦/- ની આવક ગણીને વળતરમાં વધારો કરવા તેમજ ભવિષ્યની સંભાવનાઓનું ગુકસાન મંજૂર કરવા અને બિન-નાણાકીય હેડ હેઠળ વળતરને તર્કસંગત બનાવવા માટે અરજ કરવામાં આવી છે.

જ. બીજી બાજુ, વીમા કંપની તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિભૂતિ નાણાવટીએ

સદર વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને બહાલ રાખવા માટે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા કારણોને સમર્થન આપ્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે અકસ્માત સામસામે અથડામણની રીતે થયો હતો અને અકસ્માતનું સ્વરૂપ એ દર્શાવવા માટે સ્વયંસ્પષ્ટ છે કે માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક પણ બેદરકાર હતા. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ગુનાહિત વાહનોના ચાલકની બેદરકારી નક્કી કરવા માટે બે મુદ્દાના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કર્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માન્યું હતું કે લક્ઝરી બસ પૂર્ણ ઝડપે હતી અને તે મોટું વાહન છે પરંતુ માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક પણ અમુક હદ સુધી બેદરકાર હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ તમામ બાબતોને ધ્યાને લેતાં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક રમેશચંદ્રને ૧૫% બેદરકારી આંકવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૪.૧ વીમા કંપની તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાણાવટી દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે નિર્ભરતાના નુકસાનની ભરપાઈ કરવા માટે મૃતકની માસિક રૂ. ૪૫૦૦/- ની આવક ગણતી વખતે એ પરિબળનો સંદર્ભ આપ્યો હતો કે મૃતક ટેકનિકલ વિભાગમાં મશીન ઓપરેટર તરીકે ખાનગી નોકરી કરતા હતા અને તેમની આવકનો કોઈ કાયમી સતત સ્ત્રોત ન હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આવા તારણોમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની કોઈ જરૂર નથી. તેથી, પ્રણય સેઠી (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા મુજબ વળતરનું મૂલ્યાંકન કરવા અરજ કરવામાં આવી છે.

પ. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને પરસ્પરની રજૂઆતો પર ગંભીર વિચારણા કર્યા પછી તેમજ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું ઝીણવટપૂર્વક મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, નોંધનીય રીતે, ગુનાહિત વાહનના ડ્રાઈવરને સદર દાવા અરજીની પ્રક્રિયાની બજવાણી થઈ હોવા છતાં તેમણે બચાવમાં આવીને અથવા લેખિત જવાબ દાખલ કરીને દાવા અરજીનો વિરોધ કરવાનું પસંદ કર્યું ન હતું. તદુપરાંત, તેઓ સાક્ષીના પાંજરામાં હાજર થયા ન હતા કે સદર વીમા કંપનીએ કાયદા હેઠળ ઉપલબ્ધ કોઈપણ પ્રક્રિયા અપનાવીને તેમની તપાસ કરી ન હતી. માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં બેદરકારીના દાવાને માત્ર અરજીઓમાં જ નહીં પરંતુ દાવા અરજદારની મુખ્ય તપાસ (આંક-૩૧ પીડબલ્યુ-૧ - દાવા અરજદાર) માં પણ કરવામાં આવેલા દાવાને ખોટો સાબિત કરવાનો બોજ હળવો કરવા માટે વીમા કંપનીએ ડ્રાઈવરની તપાસ કરવી જોઈતી હતી. સદર સાક્ષીની ઉલટતપાસનું અવલોકન કરતાં, તેમાં જરૂરી એવા સૂચન/પ્રશ્નનો અભાવ છે જે વીમા કંપનીને માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક - રમેશચંદ્રની બેદરકારી નક્કી કરવામાં મદદ કરે.

ડ. આઈસીઆઈસીઆઈ લોમ્બાર્ડ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કો. લિ. વિ. રજની સાહૂ અને અન્ય [૨૦૨૫ લો લાઈવ એસસી ૯] ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે મંગલા રામ વિ. ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ કો. લિ. અને અન્ય [૨૦૧૮ (૫) એસ.સી.સી. ૬૫૬] નો સંદર્ભ આપ્યા પછી ઠરાવ્યું હતું કે મોટર અકસ્માત કેસમાં તપાસ દરમિયાન પોલીસ દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો પર

બેદરકારીના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવા માટે આધાર રાખી શકાય છે. ફક્ત ૮ અને ૯ માં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:-

“૮. એ સાચું છે કે ટ્રિબ્યુનલે મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓ જોયા હતા જેમાં એફ.આઈ.આર., આખરી અહેવાલ અને પ્રશ્નગત અકસ્માતના સંબંધમાં પોલીસ દ્વારા તૈયાર કરાયેલા આવા અન્ય દસ્તાવેજોનો સમાવેશ થાય છે. ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકતની પણ નોંધ લીધી હતી કે આખરી અહેવાલના આધારે, ગુનાહિત ટ્રકના ડ્રાઈવર સામે કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો અને તે પૂરઝડપે અને બેદરકારીપૂર્વક વાહન ચલાવવા માટે દોષિત જણાયો હતો. હાઈકોર્ટે આવા પાસાઓની નોંધ લીધી હતી અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયામાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા જણાઈ ન હતી અને પરિણામે અપીલ નામંજૂર કરી હતી. સંદર્ભિત પરિસ્થિતિમાં આ અદાલતના મેથ્યુ એલેક્ઝાન્ડર વિ. મોહમ્મદ શફી અને અન્ય ના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો સુસંગત છે, આ અદાલતે આ પ્રમાણે ઠરાવ્યું હતું:-

‘૧૨....ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુરાવાનો સર્વાંગી અભિગમ ધ્યાને લેવો પડશે અને કોઈ ચોક્કસ વાહન દ્વારા કોઈ ચોક્કસ રીતે અકસ્માત થયો હોવાનો કડક પુરાવો દાવા અરજદારો દ્વારા સ્થાપિત કરવાની જરૂર નથી. દાવા અરજદારોએ સંભાવનાઓની પ્રબળતાની એરણે પોતાનો કેસ સ્થાપિત કરવો પડશે. માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ અથવા ઈજાના કારણે વળતર

માંગતી અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે વ્યાજબી શંકાથી પરના પુરાવાના ધોરણને લાગુ કરી શકાય નહીં. તે જ મતલબનું અવલોકન આ અદાલત દ્વારા ડુલસિના ફર્નાન્ડિસ વિ. જોઆકિવમ ઝેવિયર ફુઝ, (૨૦૧૩) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૪૬ માં કરવામાં આવ્યું છે જેમાં બિમલા દેવી ના ઉપરોક્ત ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે.’

૯. આમ, મોટર વાહન અકસ્માત દાવામાં એવોર્ડ પસાર કરવા માટે આવશ્યક એવી બેદરકારી અંગેના પ્રશ્ન પર ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઉપલબ્ધ પુરાવાના આધારે વિચારણા થવી જોઈએ તે સ્થિતિ અંગે કોઈ વિવાદ હોઈ શકે નહીં. જો ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પોલીસ રેકૉર્ડ ઉપલબ્ધ હોય, તો અધિનિયમના હેતુને ધ્યાને લેતાં એવું કહી શકાય નહીં કે ઉપરોક્ત હેતુ માટે આવા દસ્તાવેજોને ધ્યાનમાં લેવું અસ્વીકાર્ય કે અગ્રાહ્ય છે.”

૭. હાલના કેસમાં, લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવર સામે એફ.આઈ.આર. (આંક-૩૫) નિઃશંકપણે નોંધાયેલી છે, જે અરજણાભાઈ દ્વારા આપવામાં આવી છે. તેઓ ત્રીજી વ્યક્તિ છે. તેઓ અકસ્માતના સ્થળ નજીક ઊભા હતા. દાવા અરજદાર દ્વારા તેમની આંક-૬૪ પર પીડબલ્યુ-૩ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. તેમણે એફ.આઈ.આર. માં કરેલી પોતાની રજૂઆતને સમર્થન આપ્યું છે. વીમા કંપની તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાણાવટીએ રજૂઆત કરી હતી કે ઉલટતપાસ મુજબ, આ સાક્ષી અકસ્માતના સમયે મંદિરમાં હતા અને માર્ગ અકસ્માતનો અવાજ સાંભળીને અકસ્માતના સ્થળે આવ્યા હતા અને તેથી, તેમને નજરે જોનાર સાક્ષી

ગણી શકાય નહીં. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાણાવટીની રજૂઆત એ આધારે સાબિત થવામાં નિષ્ફળ જાય છે કે તેઓ પ્રથમ વ્યક્તિ છે જેમણે માર્ગ અકસ્માત જોયો હતો અને તેમણે એફ.આઈ.આર. ને સમર્થન આપ્યું છે, જેને વીમા કંપની દ્વારા ક્યારેય પડકારવામાં આવી નથી. જે મંદિરમાં સાક્ષી માર્ગ અકસ્માતના સમયે દર્શન કરવા આવ્યા હતા તે અકસ્માતના સ્થળથી માંડ ૨૦૦ ફૂટ દૂર હતું. તેઓ માર્ગ અકસ્માતના નજરે જોનાર સાક્ષી ન હતા તેવું કહેવા માટે આ અંતર લાંબુ ગણી શકાય નહીં અને તેથી, તેમની જુબાની વિશ્વસનીય અને ગ્રાહ્ય છે અને બેદરકારીના મુદ્દાનો નિર્ણય કરવા માટે ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે. અકસ્માત પછી નોંધાયેલું પંચનામું આંક-૩૬ પર રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પંચનામાનો સંદર્ભ આપ્યો છે અને તેના ચુકાદાના ફકરા ૧૨ માં તેની ચર્ચા કરી છે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:-

“૧૨. પંચનામાના કાળજીપૂર્વકના વાંચન પરથી, એવું જણાશે કે અકસ્માત રસ્તાની લગભગ મધ્યમાં થયો હતો. રસ્તાની પહોળાઈ ૨૩ ફૂટ અને ૮ ઇંચ છે. અને વાહનને ઢસડવાના પૈડાંના નિશાનો ઉત્તર તરફ જતા રસ્તાના ખૂણેથી દક્ષિણ તરફ ૧૧ ફૂટ સુધી લંબાયેલા જોવા મળે છે. જો પંચનામાનું આ વાંચન સાચું હોય તો એ સ્પષ્ટ થશે કે કડક રીતે કહીએ તો બંને વાહનો પોતાની સાચી બાજુએ ન હતા, કદાચ બંને વાહનો પોતાની સંબંધિત બાજુથી રસ્તાના ખૂણાથી સહેજ દૂર હતા. બે મુદ્દા આપણને લક્ઝરી બસના ભાગે નોંધપાત્ર બેદરકારી માનવા પ્રેરે છે. એક

લકઝરી બસની પૂર્ણ ઝડપ અને બીજું, લકઝરી બસ અકસ્માતમાં સંકળાયેલા અન્ય વાહનની સરખામણીમાં ઘણું મોટું વાહન હોવું. લકઝરી બસ પર વધુ બેદરકારી માનવી વ્યાજબી છે. લકઝરી બસની પૂર્ણ ઝડપ અંગેના અગાઉના મુદ્દાની વાત કરીએ તો, હકીકતો આ દ્રષ્ટિકોણને સમર્થન આપે છે કે અકસ્માત થતાં જ લકઝરી બસનો ડ્રાઈવર ભાગી ગયો હતો, જો અન્યથા હોત તો ડ્રાઈવરે ફરિયાદ નોંધાવવા માટે આગળ વધવું જોઈતું હતું. બીજું, સ્કૂટર બસ સાથે ભરાઈ ગયા પછી, બસ સ્કૂટરને રસ્તા પર ઢસડી ગઈ હતી અને વાહનને ઢસડવાના કારણે રસ્તા પર નિશાનો પડ્યા હતા જે થોડા ફૂટ સુધી લંબાયેલા હતા. જ્યાં સુધી ડ્રાઈવર બસ રોકવામાં નિષ્ફળ ન જાય ત્યાં સુધી આવું બની શકે નહીં. એવું અનુમાન કરવું વ્યાજબી છે કે બસ ડ્રાઈવરે વાજબી અંતરથી જોયું જ હશે કે સ્કૂટર સામેની દિશામાંથી આવી રહ્યું છે. તે ક્ષણથી સામેથી આવતા સ્કૂટરને જોતાં જ, તેણે બસની ગતિ ધીમી કરવાનો પ્રયાસ કયો હોત (...અથવા કરવો જોઈતો હતો), એટલો બધો કે જો અકસ્માત સંપૂર્ણપણે ટાળવો શક્ય ન હોય તો પણ તે પછીના થોડા સેકન્ડમાં બસની નિયંત્રણક્ષમ ગતિએ તેને તે જ ક્ષણે બસ રોકવા માટે સક્ષમ બનાવ્યો હોત. ટૂંકમાં અને બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ઝડપના અભાવે સ્કૂટરને ઢસડવાની ઘટના બની ન હોત. આ આધારે અનુમાન કરી શકાય.”

૮. ઉપરોક્ત ચર્ચાનું અવલોકન કરતાં, એવું જણાય છે કે વિદ્વાન

ટ્રિબ્યુનલે રેકૉર્ડ પરના પંચનામાની સંપૂર્ણ તપાસ કરી છે અને એવું પણ માન્યું છે કે લક્ઝરી બસ મોટું વાહન હોવાથી ૨૩ ફૂટ અને ૮ ઇંચ પહોળાઈ ધરાવતા રસ્તાની મધ્યમાં અતિશય ઝડપે દોડી રહી હતી અને એવું પણ માન્યું હતું કે લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવરે ઘટનાસ્થળેથી ભાગી જઈને બે વ્યક્તિઓને ભયાનક અને મરણતોલ હાલતમાં છોડી દીધા હતા, જ્યાં તેમાંથી એક વ્યક્તિએ ઘટનાસ્થળે જ પોતાનો જીવ ગુમાવ્યો હતો. નોંધનીય રીતે, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એ પણ અવલોકન કર્યું હતું કે સ્કૂટર બસ સાથે ભરાઈ ગયું હતું અને બસ સ્કૂટરને લાંબા અંતર સુધી ઢસડી ગઈ હતી. એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં સુધી ડ્રાઈવર બસ રોકવામાં નિષ્ફળ ન જાય ત્યાં સુધી આવું બની શકે નહીં. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા એવું વાજબી અનુમાન પણ લાગુ કરવામાં આવ્યું હતું કે લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવરે વાજબી અંતરથી જોયું જ હશે કે સ્કૂટર સામેની દિશામાંથી આવી રહ્યું છે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એવું પણ માન્યું હતું કે લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવરે બસની ગતિ ધીમી કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈતો હતો, જેથી અકસ્માત ટાળી શકાયો હોત. આ તમામ પાસાઓની નોંધ લીધા પછી પણ, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સદર વાદગ્રસ્ત ચુકાદાના ફક્ત ૧૩ માં કોઈપણ કારણ વગર મૃતક પર ૧૫% સંયુક્ત બેદરકારી લાદી દીધી હતી.

૯. શ્રીમતી કે. અનુષા વિ. રિજનલ મેનેજર, શ્રીરામ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કો. લિ., સિવિલ અપીલ નં. ૬૨૩૭/૨૦૨૧ ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ફક્ત ૧૩ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:-

“૧૩. તેથી, મુદ્દા નં. ૧ પર હાઈકોર્ટનો સમગ્ર તર્ક સહજ આંતરિક વિરોધાભાસોથી ભરેલો છે. સંયુક્ત બેદરકારી સ્થાપિત કરવા માટે, અકસ્માતમાં અથવા નુકસાનમાં મહત્વપૂર્ણ યોગદાન આપનાર કોઈ કૃત્ય અથવા ચૂંક, જે વ્યક્તિ સામે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હોય તેને આભારી હોવી જોઈએ. પ્રમોદકુમાર રસિકભાઈ ઝવેરી વિ. કરમસી કુંવરજી ટાક અને અન્ય માં આ અદાલતે ઓસ્ટ્રેલિયાની હાઈકોર્ટના એસ્ટલી વિ. ઓસ્ટ્રસ્ટ લિ. ના નિર્ણયને ટાંકતા ઠરાવ્યું હતું કે ‘...જ્યાં, પોતાની બેદરકારી દ્વારા, એક પક્ષકાર બીજા પક્ષકારને જોખમી પરિસ્થિતિમાં મૂકે છે, જે તે બીજા પક્ષકારને પોતાની જાતને બચાવવા માટે ઝડપથી કાર્ય કરવા દબાણ કરે છે, તે સંયુક્ત બેદરકારી સમાન નથી, જો તે અન્ય પક્ષકાર એવી રીતે કાર્ય કરે છે જે, પાછળથી જોતાં મુશ્કેલીમાંથી બહાર નીકળવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ ન જણાયો હોય’. હકીકતમાં, સ્વેડલિંગ વિ. કૂપર માં કાયદાનું વિધાન, કે ‘...કોઈ અસાધારણ સાવચેતી રાખીને અથડામણ ટાળવામાં માત્ર નિષ્ફળતા, તે પોતે જ બેદરકારી બનતી નથી...’, આ અદાલત દ્વારા મંજૂરી સાથે ટાંકવામાં આવ્યું હતું. તેથી, અમે સંયુક્ત બેદરકારીના પ્રશ્ન પર ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટના તારણને ઉલટાવવા માટે મજબૂર છીએ.”

૧૦. નિઃશંકપણે, લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવર ઉપર જણાવ્યા મુજબ સાક્ષીના પાંજરામાં હાજર થયા ન હતા. તેમની વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ અનુમાન લેવું જરૂરી છે.

૧૧. ઈશ્વરભાઈ સી. પટેલ વિ. હરિહર બહેરા [૧૯૯૯ (૩) એસ.સી.સી.

૪૫૭] માં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ફરરા ૧૭ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:-

“૧૭. સ્વીકાર્ય રીતે પ્રતિવાદી નં. ૧ નું સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ, સંબલપુર શાખામાં ખાતું હતું જેને ચલાવવા માટે તેમના પિતા, એટલે કે સામાવાળા નં. ૨ અધિકૃત હતા. એ પણ એક સ્વીકૃત હકીકત છે કે આ જ ખાતામાંથી સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા અપીલકર્તાને રકમ ધીરવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૨ ના નિવેદનમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે અપીલકર્તા તેમની પાસે રૂ. ૭,૦૦૦/- ની લોન માટે આવ્યા હતા, ત્યારે તેમણે સ્પષ્ટપણે તેમને જણાવ્યું હતું કે તેમની પાસે ધીરવા માટે કોઈ નાણાં નથી, જેના પર અપીલકર્તાએ પોતે જ પ્રતિવાદી નં. ૧ ના ખાતામાંથી લોન ધીરવાનું સૂચન કર્યું હતું અને તેમના સૂચન પર જ સામાવાળા નં. ૨ એ અપીલકર્તાને ચેક આપ્યો હતો જેને અપીલકર્તાએ સ્વીકાર્ય રીતે વટાવ્યો હતો. આ હકીકતને અપીલકર્તા દ્વારા રદિયો આપવામાં આવ્યો નથી, જેમણે સાક્ષીના પાંજરામાં આવીને પ્રતિવાદી (સામાવાળા) નં. ૨ ના નિવેદનને નકારતું સોગંદ પર કોઈ નિવેદન આપ્યું ન હતું કે પ્રતિવાદી (સામાવાળા) નં. ૧ ના ખાતા પર ચેક ઇશ્યૂ કરીને સામાવાળા નં. ૨ એ અપીલકર્તાને તેમના કહેવાથી રૂ. ૭,૦૦૦/- ની રકમ ધીરી હતી. સાક્ષીના પાંજરામાં હાજર ન થઈને અને ઉલટતપાસ માટે પોતાને રજૂ ન કરીને, પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૪ ના દ્રષ્ટાંત (૭)

માં સમાવિષ્ટ સિદ્ધાંતોના આધારે તેમની વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ અનુમાન લેવું પડશે.”

૧૨. એ કહેવાની જરૂર નથી કે દાવા અરજદારોએ સંભાવનાઓની પ્રબળતાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરીને પોતાનો કેસ સ્થાપિત કર્યો છે કે સદર કમનસીબ દિવસે, લક્ઝરી બસના ડ્રાઈવરના પૂરઝડપે અને બેદરકારીભર્યા વાહન ચલાવવાના કારણે મૃતક રમેશચંદ્રે પોતાનો જીવ ગુમાવ્યો હતો અને માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ અથવા ઈજાના કારણે વળતરની રકમ માંગતી એમ.વી. એક્ટની કલમ ૧૬૬ હેઠળની અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે વ્યાજબી શંકાથી પરના પુરાવાના ધોરણનો સિદ્ધાંત લાગુ કરી શકાય નહીં.

૧૩. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે મેથ્યુ એલેક્ઝાન્ડર વિ. મોહમ્મદ શફી અને અન્ય [૨૦૨૩ (૧૩) એસ.સી.સી. ૫૧૦] ના કેસમાં આ પ્રમાણે ઠરાવ્યું હતું:-

“૧૨....ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુરાવાનો સર્વાંગી અભિગમ ધ્યાને લેવો પડશે અને કોઈ ચોક્કસ વાહન દ્વારા કોઈ ચોક્કસ રીતે અકસ્માત થયો હોવાનો કડક પુરાવો દાવા અરજદારો દ્વારા સ્થાપિત કરવાની જરૂર નથી. દાવા અરજદારોએ સંભાવનાઓની પ્રબળતાની એરણે પોતાનો કેસ સ્થાપિત કરવો પડશે. માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ અથવા ઈજાના કારણે વળતર માંગતી અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે વ્યાજબી શંકાથી પરના

પુરાવાના ધોરણને લાગુ કરી શકાય નહીં. તે જ મતલબનું અવલોકન આ અદાલત દ્વારા ડુલસિના ફર્નાન્ડિસ વિ. જોઆકિવમ ઝેવિયર કુઝ, (૨૦૧૩) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૪૬ માં કરવામાં આવ્યું છે જેમાં બિમલા દેવી ના ઉપરોક્ત ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે.”

૧૪. રેકૉર્ડ પરના ઉપરોક્ત પુરાવાઓ, ખાસ કરીને પીડબલ્યુ-૩ ના પુરાવા અને પોલીસ નિવેદન દરમિયાન એકત્રિત કરાયેલા દસ્તાવેજોનું અવલોકન કરતાં અને દાવા અરજદારો દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવાનો સર્વાંગી અભિગમ ધ્યાને લેતાં અને સંભાવનાઓની પ્રબળતાની કસોટી પર તેનું મૂલ્યાંકન કરતાં, આ અદાલતના મતે, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં મૃતક રમેશચંદ્ર પર ૧૫% સંયુક્ત બેદરકારી લાદવામાં ભૂલ કરી છે. મૃતક પર ૧૫% સંયુક્ત બેદરકારી લાદતું વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલનું તારણ કોઈ પુરાવા પર આધારિત નથી. તેથી, આવું તારણ ગેરવાજબી છે અને તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાને પાત્ર છે. તદનુસાર, તેને રદ કરવામાં આવે છે અને એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે માર્ગ અકસ્માત સર્જવામાં લક્ઝરી બસનો ડ્રાઈવર સંપૂર્ણપણે બેદરકાર હતો.

૧૫. આ બાબત અદાલતને બીજા મુદ્દાનો નિર્ણય કરવા પ્રેરે છે કે શું વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ વળતરની રકમ યોગ્ય, વાજબી અને પૂરતી છે કે કેમ.

૧૬. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ એ લાભદાયી

કાયદો છે. યોગ્ય અને વાજબી વળતરનો ખ્યાલ એમ.વી. એક્ટ માટે અભિન્ન અને પાયાનો છે. માર્ગ અકસ્માતમાં ઈજાગ્રસ્ત થયેલ વ્યક્તિને અથવા મૃતક વ્યક્તિના કાયદેસરના વારસદાર/વારસદારોને યોગ્ય અને વાજબી વળતરના સિદ્ધાંત હેઠળ આપવામાં આવનાર વળતર ન્યાયીપણા, વાજબીપણા અને સમાનતાના સિદ્ધાંત પર આધારિત છે. માર્ગ અકસ્માતના પરિણામ સ્વરૂપ હૃદયની વ્યથા અથવા માનસિક અશાંતિની વાસ્તવમાં ભરપાઈ થઈ શકતી નથી, પરંતુ તેનો મૂળ સાર થયેલા નુકસાનના વળતરની ગણતરી માટે સર્વાંગી અને વ્યવહારુ અભિગમ અપનાવવામાં રહેલો છે, જે વાસ્તવિક અંદાજના ક્ષેત્રમાં હોવો જોઈએ. જો કે માર્ગ અકસ્માતમાંથી ઉદ્ભવતા નુકસાનની ભરપાઈ માટે વળતરની ચોક્કસ અથવા સંપૂર્ણ અંકગણિતીય ગણતરી લગભગ અશક્ય છે. દાવા અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રકમને ધ્યાનમાં લીધા વિના યોગ્ય વળતર આપવાનો પ્રયાસ કરવાની ફરજ સદર ટ્રિબ્યુનલ પર સોંપવામાં આવી છે. તેથી વળતરની રકમનું નિર્ધારણ ઉદાર હોવું જોઈએ અને કંજૂસાઈભર્યું ન હોવું જોઈએ કારણ કે કાયદો મુક્ત દેશમાં જીવન અને અંગોનું ઉદાર ધોરણે મૂલ્યાંકન કરે છે. એ કહેવાની જરૂર નથી કે નાણાં મંજૂર કરી શકાય છે, જેથી જે વસ્તુ નાશ પામી છે અથવા ખોવાઈ ગઈ છે તેના જેવી જ પ્રકૃતિની અન્ય કોઈ વસ્તુ મેળવી શકાય, પરંતુ નાણાં એવા શારીરિક માળખાને નવું બનાવી શકતા નથી જે માર્ગ અકસ્માતના પરિણામે ક્ષત-વિક્ષત અને છિન્નભિન્ન થઈ ગયું છે. તેમ છતાં સદર ટ્રિબ્યુનલે પીડિતને શક્ય હોય ત્યાં સુધી અકસ્માત પૂર્વેની સ્થિતિમાં પાછો લાવવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ.

આમ, એવોર્ડ વાજબી હોવો જોઈએ અને તેને મધ્યમ ગણી શકાય નહીં જો કે તે જ સમયે તે દયાપાત્ર ન હોઈ શકે અને જે મંજૂર કરી શકાય તે માત્ર યોગ્ય, ન્યાયી અને વાજબી વળતર હોવું જોઈએ.

૧૭. અકસ્માત સમયે સદર મૃતક ઈન્ટરફેસ લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી કંપનીમાં નોકરી કરતા હતા જે અગાઉ ગુજરાત ડ્રગ્સ એન્ડ કેમિકલ્સ લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી હતી. મૃતક કંપનીના ટેકનિકલ વિભાગમાં મશીન ઓપરેટર તરીકે સેવા આપતા હતા. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માન્યું હતું કે દાવા અરજદાર મૃતકની રૂ. ૬૦૦૦/- ની આવક સાબિત કરવામાં સફળ રહ્યા છે. દસ્તાવેજી પુરાવા પણ આ પાસાને સાબિત કરે છે અને મૃતકની આવક રૂ. ૬૦૦૦/- હશે તેવું માનવા છતાં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે કોઈ કારણ વગર, નિર્ભરતાના નુકસાન તરીકે માસિક રૂ. ૪૫૦૦/- લીધા હતા. આ ભૂલ સુધારવાને પાત્ર છે. તદનુસાર, નિર્ભરતાના નુકસાનની ગણતરી કરવા માટે હું મૃતકની આવક તરીકે દર મહિને રૂ. ૬૦૦૦/- સ્વીકારું છું. આંક-૯૦ - સ્કૂલ લિવિંગ સર્ટિફિકેટને ધ્યાને લેતાં, મૃતકની જન્મ તારીખ ૧૯.૦૯.૧૯૫૫ હતી. આમ, એ સાબિત થાય છે કે અકસ્માત સમયે મૃતકની ઉંમર ૪૪ વર્ષ હતી, જેને પ્રણય સેઠી (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાને લેતાં ૧૪ નો ગુણક લાગુ પડે છે.

૧૮. વિદ્વાન વકીલ શ્રી સોલંકીએ નિખાલસપણે સ્વીકાર્યું હતું કે મૃતક પાસે આવકનો કોઈ કાયમી સ્ત્રોત ન હતો. આવા પાસાને ધ્યાને લેતાં, આવકમાં

૪૦% નો વધારો કરીને ભવિષ્યની સંભાવનાઓના ગુકસાનનું મૂલ્યાંકન કરી શકાય છે. મૃતકના પરિવારમાં વિધવા અને ત્રણ બાળકો હયાત હોવાથી, વ્યક્તિગત અને અંગત ખર્ચ પેટે મૃતકની આવકમાંથી ૧/૪ ભાગ બાદ કરવાનો રહેશે. જ્યાં સુધી બિન-નાણાકીય હેડનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, પ્રણય સેઠી (ઉપર મુજબ), મેગ્મા જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) અને સતિન્દર કૌર (ઉપર મુજબ) ના ચુકાદાઓને ધ્યાને લેતાં વિધવા પત્ની દાંપત્ય સુખના ગુકસાન (સ્પાઉસલ કન્સોર્ટિયમ) પેટે રૂ. ૪૮,૪૦૦/- મેળવવા માટે હકદાર બનશે, ત્રણ બાળકોમાંથી દરેકને પિતા ગુમાવ્યા હોવાથી વાત્સલ્ય સુખના ગુકસાન (પેરેન્ટલ કન્સોર્ટિયમ) પેટે રૂ. ૪૮,૪૦૦/- નું વળતર મળશે. મિલકતનું ગુકસાન (લોસ ઓફ એસ્ટેટ) અને અંતિમક્રિયા ખર્ચના હેડ હેઠળ પ્રત્યેક માટે રૂ. ૧૮,૧૫૦/- મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૧૯. તેથી, દાવા અરજદારો જે મેળવવા માટે હકદાર છે તે કુલ વળતર નીચે મુજબ રહેશે:

વિગત	રકમ (રૂ.)
ભવિષ્યના આધારનું ગુકસાન: રૂ. ૬૦૦૦/- દર મહિને + ૪૦% વધારો = રૂ. ૮૪૦૦/- અને ૧/૪ (રૂ. ૨૧૦૦/-) બાદ કરતાં = રૂ. ૬૩૦૦/-, અને ૧૪ નો ગુણક લાગુ કરતાં, કુલ રકમ રૂ. ૧૦,૫૮,૪૦૦/- થશે (રૂ. ૬૩૦૦/- x ૧૨ x ૧૪)	૧૦,૫૮,૪૦૦/-
કન્સોર્ટિયમ રૂ. ૪૮,૪૦૦/- x ૪	૧,૯૩,૬૦૦/-

વિગત	રકમ (રૂ.)
અંતિમક્રિયા ખર્ચ	૧૮,૧૫૦/-
મિલકતનું ગુકસાન	૧૮,૧૫૦/-
કુલ...	૧૨,૮૮,૩૦૦/-
બાદ: ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ વળતર	૬,૯૮,૦૦૦/-
વધારાની રકમ જે મંજૂર કરવામાં આવે છે	૫,૯૦,૩૦૦/-

૨૦. તેથી, હું ઠરાવું છું કે દાવા અરજદારો દાવા અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી તેની વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૯% ના વ્યાજ સાથે રૂ. ૫,૯૦,૩૦૦/- નું વધારાનું વળતર મેળવવા માટે હકદાર છે, જે ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરશે. સદર ટ્રિબ્યુનલના બાકીના નિર્દેશો યથાવત રહેશે.

૨૧. ઉપરોક્ત નોંધાયેલા કારણોસર, નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે:

૨૧.૧ હાલની અપીલ ઉપરોક્ત શરતો મુજબ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨૧.૨ સદર વીમા કંપનીને આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી ૬ અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર ઉપર જણાવ્યા મુજબ વ્યાજ સહિત વધારાની રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૨૨.૩ સદર ટ્રિબ્યુનલ યોગ્ય ચકાસણી પછી અને નિયત પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા પછી, એફ.ડી.આર. માં અને/અથવા ટ્રિબ્યુનલ પાસે રહેલી સમગ્ર મંજૂર કરાયેલ રકમ, તેના પર ઉપાર્જિત થયેલા વ્યાજ સહિત, જો કોઈ હોય તો, એકાઉન્ટ પેચી ચેક / એન.ઈ.એફ.ટી. / આર.ટી.જી.એસ. દ્વારા દાવા અરજદારોને ચૂકવી આપશે.

૨૨.૪ ચૂકવણી કરતી વખતે, સદર ટ્રિબ્યુનલ નિયમો/કાયદા અનુસાર જો કોર્ટ ફી ચૂકવવામાં ન આવી હોય તો તે બાદ કરશે.

૨૨.૫ રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી સંબંધિત ટ્રિબ્યુનલને તાત્કાલિક પરત મોકલવા.

(જે. સી. દોશી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====